

Finančne podporila

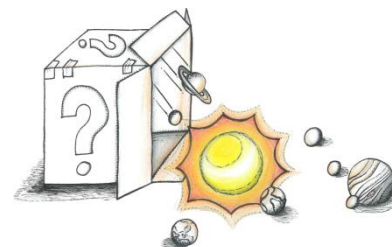
Slovenská ústredná hviezdáreň
v Hurbanove

PROPOZÍCIE

ČO VIEŠ O HVIEZDACH ?

35. ročník celoslovenskej vedomostnej súťaže

Finančne podporilo

**MINISTERSTVO
KULTÚRY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

Súťaž je akceptovaná Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR.

Vyhlasovateľ :

Slovenská ústredná hviezdáreň v Hurbanove v spolupráci s hviezdárňami a planetáriami, astronomickými kabinetmi, osvetovými strediskami, centrami voľného času a regionálnymi kultúrnymi centrami.

Organizátor regionálneho kola : Galantské osvetové stredisko

Termín súťaže: 28. marec 2025

Súťaž je určená pre jednotlivcov, všetkých záujemcov o astronómiu. Obsahová náplň budú tvoriť otázky z nasledujúcich okruhov: všeobecná astronómia, astrofyzika, história astronómie, slnečná sústava, astronomické prístroje, využitie kozmonautických prostriedkov v astronómii.

Súťažiť sa bude v troch kategóriách :

- 1. kategória :** žiaci základných škôl 4. - 6. ročník a 1. ročník 8 - ročného gymnázia
- 2. kategória :** žiaci základných škôl 7.- 9. ročník; 2.- 4. ročník 8 - ročného gymnázia a 1. ročník 5 - ročného gymnázia
- 3. kategória :** žiaci stredných škôl, gymnázií, 5. - 8. ročník 8 - ročného gymnázia a 2. – 5. ročník 5 - ročného gymnázia

Prví traja z každej kategórie postupujú do krajského kola súťaže. Krajské kolo organizuje Hviezdáreň a planetárium M. R.. Štefánika v Hlohovci.

Regionálne kolo pozostáva z troch nezávislých častí:

- 1. Riešenie písomných úloh a príkladov v počte 5 – 10**
- 2. Riešenie „slepej“ hviezdnej mapy**
- 3. Ústne kolo**

Každá škola môže do jednotlivých súťažných kategórií prihlásiť troch žiakov. V zozname prihlásených žiakov treba uviesť :

meno a priezvisko, vek, ročník, kategóriu, poštovú a emailovú adresu školy, telefón. Zoznam prihlásených žiakov posielajte najneskôr do 28. 02. 2025 na našu emailovú alebo poštovú adresu:

osveta_galanta3@zupa-tt.sk

Galantské osvetové stredisko
Bratislavská 1458/71
924 01 Galanta

Vybavuje : Peter Madarász

Tel.: 0902 904 203

e-mail:osveta_galanta3@zupa-tt.sk

Tematické okruhy k astronomickej súťaži:

1. História astronómie

Najvýznamnejší astronómovia od staroveku až dodnes a ich významné objavy (Ptolemaios, Koperník, Brahe, Kepler, Galileo, Newton, Cassini, Herschel, Einstein...)

2. Slnčná sústava

Vznik slnečnej sústavy

Slnko (stavba, atmosféra, prejavy slnečnej činnosti)

Planéty (ich najdôležitejšie charakteristiky), Mesiace planét

Medziplanetárna hmota (planétky, kométy, meteoroidy, prach a plyn)

3. Hviezdy

Základné fyzikálne charakteristiky, vznik , vývoj a zánik hviezd, premenné hviezdy, dvojhviezdy, novy , supernovy, pulzary.

4. Naša Galaxia

Tvar, približné rozmery, objekty v Galaxii (hviezdokopy, hmloviny).

5. Mimogalaktické objekty

Galaxie, kvazary, vznik a vývoj vesmíru.

6. Základné astronomické veličiny a pojmy

Jednotky času a vzdialenosti, hviezdna veľkosť, astronomické súradnice a pojmy s nimi súvisiace (svetový rovník, ekliptika, jarný bod, zenit,....).

Zdanlivé pohyby telies po oblohe, ich vzájomné významné polohy (aspekty planét, zatmenia).

7. Orientácia na oblohe

Súhvezdia, ich rozdelenie (jarné, letné, jesenné, zimné, cirkumpolárne, ekliptikálne,.....)

8. Atmosférické úkazy (dúha, polárna žiara, halo,.....)

9. Astronomické prístroje

Ďalekohľad, typy ďalekohľadov, iná pozorovacia technika

10. Kozmonautika

Najdôležitejšie medzníky v oblasti kozmonautiky, umelé družice Zeme, kozmické sondy skúmajúce planéty, pilotované lety, raketoplány, vesmírne stanice

Tieto tézy sú orientačnou pomôckou pri príprave účastníkov astronomickej súťaže. Z okruhov týchto tém sú pripravované súťažné úlohy (testy), otázky a obrázky.

Doporučená literatúra:

Encyklopédia astronómie, Astronomická ročenka, Časopis KOZMOS

Encyklopédia vesmíru, Rekordy Vesmír : 1 Slnčná sústava

Rekordy Vesmír 2: Hviezdy - Galaxie